

STOWARZYSZENIE POLSKICH BROKERÓW

UBEZPIECZENIOWYCH I REASEKURACYJNYCH

ASSOCIATION OF POLISH INSURANCE AND REINSURANCE BROKERS

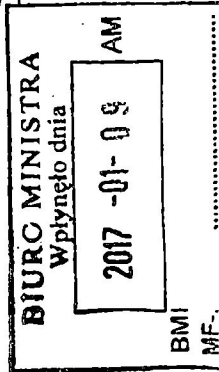
Warszawa, dnia 04 stycznia 2017 r.

MINISTERSTWO FINANSÓW
BIURO PODAWCZE

Wpt. 2017 -01- 05

Dep. zał.

Szanowny Pan
Mateusz Morawiecki
Minister Rozwoju i Finansów

Szanowny Panie Ministrze,

W ślad za pismem z dnia 19 grudnia 2016 roku, w którym zaprezentowaliśmy propozycje opracowane przez środowisko pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych w zakresie implementacji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 roku o dystrybucji ubezpieczeń, poniżej prezentujemy szczegółowe stanowisko Stowarzyszenia Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych do treści projektu ustawy o dystrybucji podanej do wiadomości publicznej w dniu 5 grudnia 2016 roku.

1. Wskazujemy, iż w projekcie używane są pojęcia „klient” i „poszukujący ochrony” przy jednoczesnym braku zdefiniowania tych pojęć. Jednocześnie sugerujemy, by projekt ustawy posługiwał się, w miarę możliwości, wyrażeniami znanymi i utrwalonymi w polskim prawie i zasadach techniki legislacyjnej, przy jednoczesnym unikaniu wyrażen, które mogłyby prowadzić do wątpliwości interpretacyjnych i problemów z wykładnią. O ile wyrażenie „poszukujący ochrony” jest zakorzenione w polskim systemie prawnym (aktualnej ustawie o pośrednictwie ubezpieczeniowym), o tyle wyrażenie „klient” winno być zastąpione odpowiednio wyrażeniami, którymi posługuje się ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, tj. „osoba zainteresowana zawarciem umowy ubezpieczenia” względnie „ubezpieczający/ubezpieczony”.
2. Dostrzegamy potrzebę, doprecyzowania niektórych definicji - definicja agenta ubezpieczeniowego zakłada, że agentem jest także agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające. Agent ubezpieczeniowy jest zgodnie z definicją pośrednikiem ubezpieczeniowym, ale agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, zgodnie z brzmieniem definicji, nie jest pośrednikiem ubezpieczeniowym. Posłużenie się określeniem „agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające” pomimo, że nie jest on pośrednikiem ubezpieczeniowym, może w naszej ocenie powodować nieporozumienia, w związku głęboko zakorzenionym w świadomości potencjalnych adresatów ustawy rozumieniem pojęcia „agent ubezpieczeniowy” jako pośrednika ubezpieczeniowego zajmującego się wyłącznie dystrybucją ubezpieczeń. W związku z

00-141 Warszawa, AL. Jana Pawła II nr 34 lok 9, Tel.: (48 22) 828 43 49, 620 43 34, NIP: 525-20-19-332

Nr konta: PKO BP S.A. 27 Oddział Warszawa 94 1020 1156 0000 7802 0006 8163

e-mail: polbrokers@polbrokers.pl www.polbrokers.pl

powyższym proponujemy aby w ślad za Dyrektywą przedsiębiorcy tacy nazwani zostali „pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające”.

W przypadku pozostania przy w/w koncepcji, postulujemy, by w całym dokumencie, w miejscach, gdzie jest powoływane pojęcie „agent”, rozdzielać zapis na „agent ubezpieczeniowy” i „agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające”.

3. **W art. 4** Projektu zamieszczony został „słowniczek pojęć”. Niektóre pojęcia używane w projekcie nie zostały umieszczone w art. 4, lecz w treści konkretnych przepisów projektu. Powyższe dotyczy np. pojęcia „czynności agencyjnych” i „działalności agencyjnej” oraz „czynności brokerskich” i „działalności brokerskiej”, których definicje znajdują się w treści art. 6 projektu, a także pojęcia „informacji dotyczących dystrybutora ubezpieczeń”, których definicja znajduje się w art. 9 projektu. Powyższe wpływa na przejrzystość i czytelność tekstu. Konieczne staje się poszukiwanie znaczenia używanych pojęć w tekście całej ustawy.
4. **W „słowniczku pojęć” (art. 4)** zamieszczono definicję agenta ubezpieczeniowego, która wydaje się niekompletna, ponieważ w art. 19 również definiowane jest pojęcie agenta ubezpieczeniowego. Powyższe prowadzi do konieczności sięgania do różnych części tekstu w celu skonstruowania kompletnej definicji. Sugerujemy zatem ujednoczenie definicji i umieszczenie jej wyłącznie w słowniczku pojęć.
5. **Art. 22 ust. 2** – w katalogu podmiotów, którym multiagent mógłby potencjalnie wyrządzić szkodę nie został uwzględniony zakład ubezpieczeń. W literaturze przedmiotu podkreśla się jednak, że nie powinno budzić wątpliwości, że multiagent, który wyrządził szkodę zakładowi ubezpieczeń w związku z wykonywaniem czynności agencyjnych odpowiada wobec zakładu za wyrządzoną mu szkodę. Powyższe uzasadnione jest koniecznością zminimalizowania ilości sporów, które w praktyce powstają na tym tle pomiędzy agentami i zakładami ubezpieczeń. Dotyczy to konsekwentnie precyzyjnie ujętego zakresu ubezpieczenia OC multiagentów, który budzi niejednokrotnie spory w praktyce.
6. **Art. 27** – Literalna wykładnia projektowanego przepisu prowadzi do wniosku, iż spod zakazu wykonywania działalności brokerskiej i czynności brokerskich wyłączona jest OWCA zatrudniona u agenta ubezpieczeniowego. Sugerujemy doprecyzowanie tego postanowienia poprzez włączenie OWCY w jego zakres.
7. **Art. 29** – zakłada, że działalność brokerską można prowadzić wyłącznie w jednej z następujących form: osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółka akcyjna. Literalne brzmienie przepisu wyklucza przyjęcie, aby działalność brokerską można było wykonywać w formie jednostki organizacyjnej nieposiadającej

osobowości prawnej, o której mowa w art. 33¹ kodeksu cywilnego. Wskazana koncepcja stanowi nieuzasadnioną w naszej ocenie, reglamentację form wykonywania działalności brokerskiej. Przyjęta w projekcie koncepcja dopuszczalnych form wykonywania działalności brokerskiej (wyłącznie jako osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą bądź osoba prawna) jest niezgodna z konstytucyjną zasadą wolności działalności gospodarczej, a ponadto nieuzasadniona gospodarczo (w skali mikro i makroekonomicznej) i może stanowić konsekwencję zbyt wąsko rozumianego przez autorów projektu pojęcia „legal entity” zawartego w dyrektywie IDD, podczas gdy pojęcie osoby prawnej w prawie europejskim i poszczególnych państwach członkowskich jest znacznie szersze i obejmuje również spółki zbliżone do polskich spółek osobowych prawa handlowego (różne rodzaje partnerships). Projektowany sposób implementacji Dyrektywy w w/w zakresie pomija specyfikę polskiego prawa prywatnego, które jeszcze wyraźniej niż prawo niemieckie, poza osobami fizycznymi oraz osobami prawnymi wyróżnia trzecią kategorię podmiotów prawa a mianowicie tzw. ułomne osoby prawne, zwane również niekiedy osobami ustawowymi (Frąckowiak) albo niepełnymi osobami prawnymi (Katner). Dodatkowo koncepcja przyjęta w projekcie nie usuwa istniejących także na gruncie obecnych przepisów wewnętrznej sprzeczności polskiej regulacji. Mianowicie art. 88 ksh wymienia brokerów ubezpieczeniowych wśród osób wykonujących wolne zawody uprawnionych do tworzenia spółek partnerskich, natomiast projektowana koncepcja nie uwzględnia możliwości wykonywania zawodu brokera w jakiegokolwiek osobowej spółce handlowej.

8. **Art. 30 ust. 1** – przyjęta w projekcie koncepcja ubezpieczenia OC nie uwzględnia w katalogu podmiotów, którym broker mógłby potencjalnie wyrządzić szkody zakładu ubezpieczeń. W zakresie podlegania brokerów obowiązkowi ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, do katalogu podmiotów, którym broker potencjalnie może wyrządzić szkodę, uzasadnione w naszej ocenie, jest dodanie zakładu ubezpieczeń. W konsekwencji szkody wyrządzone przez brokera zakładowi ubezpieczeń mieściłyby się w zakresie ochrony ubezpieczeniowej na podstawie zawartej przez brokera umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

9. **Art. 34 ust. 1 pkt 4** – Przepis stanowi, iż broker zobowiązany jest przed zawarciem umowy ubezpieczenia udzielić na piśmie porady, w oparciu o rzetelną analizę ofert w liczbie wystarczającej do opracowania rekomendacji najwłaściwszej umowy ubezpieczenia oraz pisemnie wyjaśnić podstawy, na których opiera się rekomendacja. Tymczasem zgodnie z art. 20 ust. 1 in fine Dyrektywy w przypadku świadczenia doradztwa przed zawarciem każdej konkretnej umowy dystrybutor ubezpieczeń udziela klientowi zindywidualizowanej rekomendacji wyjaśniającej, dlaczego dany produkt najlepiej spełnia wymagania i potrzeby klienta, a informacje te dostosowuje się do stopnia złożoności proponowanego produktu ubezpieczeniowego oraz rodzaju klienta. Jednocześnie zgodnie z art. 20 ust. 3 Dyrektywy, w przypadku, gdy pośrednik

ubezpieczeniowy informuje klienta, że prowadzi działalność doradczą na podstawie rzetelnej i zindywidualizowanej analizy, świadczy tą działalność doradczą na podstawie wystarczającej liczby umów ubezpieczeń dostępnych na rynku, umożliwiając mu sformułowanie – zgodnie z kryteriami zawodowymi – zindywidualizowanej rekomendacji dotyczącej umowy ubezpieczenia, która w najwłaściwszy sposób spełniałaby potrzeby klienta. W tym miejscu trzeba podkreślić fakt, że zgodnie z rozwiązaniem przewidzianym w Dyrektywie analiza będąca podstawą rekomendacji brokerskiej może być dokonana właściwie na każdym etapie wykonywanej usługi, na podstawie praktyki w zakresie zawierania umów ubezpieczenia danego rodzaju.

W naszej ocenie projektowany przepis, (który został przeniesiony w całości z obowiązującej ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym) stanowi przejaw niewłaściwej implementacji Dyrektywy w w/w zakresie. Przyjęta koncepcja ogranicza moment udzielenia rekomendacji wyłącznie do okresu między zebraniem ofert a zawarciem umowy ubezpieczenia. Takie rozwiązanie w bardzo wielu przypadkach nie przystaje do praktyki i tak naprawdę zawęża ochronę klienta w stosunku do rozwiązań unijnych, a uproszczenie z jednej strony i zbyt ni formalizm z drugiej powodują, że rekomendacja brokerska w polskim wydaniu w wielu przypadkach nie spełnia swojej roli. W tym miejscu należy także odnotować, brak przyjęcia przez polskiego ustawodawcę warunków urealnających praktykę co do zakresu rekomendacji gdyż przepis w projektowanym kształcie nie uwzględnia też regulacji racjonalizującej zakres rekomendacji w zależności od skomplikowania zawieranej umowy ubezpieczenia.

Mając powyższe na względzie, sugerujemy modyfikację przepisu art. 34 ust. 1 pkt 4) w sposób zgodny z Dyrektywą, i nadanie mu następującego brzmienia:

„przed zawarciem umowy ubezpieczenia udzielić na piśmie porady, dostosowanej do stopnia złożoności ochrony ubezpieczeniowej oraz rodzaju poszukującego ochrony ubezpieczeniowej, w oparciu o rzetelną analizę umów ubezpieczenia dostępnych na rynku w liczbie wystarczającej do opracowania rekomendacji najwłaściwszej umowy ubezpieczenia oraz pisemnie wyjaśnić podstawy, na których opiera się rekomendacja”

10. Art. 36 – jako konsekwencja nieuwzględniania przez autorów projektu w katalogu dopuszczalnych form prawnych wykonywania działalności brokerskiej, spółek osobowych, w projektowanym przepisie również nie została uwzględniona sytuacja wydania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej spółce osobowej. W naszej ocenie w projektowanym przepisie należy uwzględnić wydanie zezwolenia na wniosek spółek osobowych.

11. Art. 37 - jako konsekwencja nieuwzględniania przez autorów projektu w katalogu dopuszczalnych form prawnych wykonywania działalności brokerskiej spółek osobowych, w projektowanym przepisie również nie została uwzględniona treść zezwolenia na wykonywanie działalności

brokerskiej wydanego spółce osobowej. W naszej ocenie w projektowanym przepisie należy uwzględnić treść zezwolenia wydanego spółkom osobowym.

12. **Tytuł Rozdziału 5:** „Rejestr pośredników ubezpieczeniowych i pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające” – Tytuł w projektowanym kształcie może sugerować, iż w rozdziale 5 uregulowane zostały dwa odrębne rejestry: 1) pośredników ubezpieczeniowych, 2) pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające. Tymczasem rozdział 5 reguluje tylko jeden rejestr. Dodatkowo wskazać należy, iż zgodnie z koncepcją przyjętą w projekcie w ślad za dyrektywą, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające nie jest pośrednikiem ubezpieczeniowym, stąd tytuł powinien brzmieć w sposób następujący: „Rejestr pośredników ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające”. Konsekwencją powyższego winno być stosowanie takiej właśnie nazwy rejestru w przepisach całej ustawy.
13. **Art. 61-** jako konsekwencja nieuwzględniania przez autorów projektu w katalogu dopuszczalnych form prawnych wykonywania działalności brokerskiej spółek osobowych, w projektowanym przepisie również nie została uwzględniona zawartość rejestru brokerów w odniesieniu do spółek osobowych. W naszej ocenie w projektowanym przepisie należy uwzględnić rejestr brokerów w odniesieniu do spółek osobowych.

Z wyrazami szacunku,

Stowarzyszenie Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych

Lukasz Zoń
Prezes Zarządu